

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 27P/249/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118211266
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Vorobelová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8118211266.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Katarínou Vorobelovou v právnej veci starostlivosti súdu I. Y. Y. F., W.. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, pochádzajúceho z matky U. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXX a otca Y. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXX, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti a určenie výživného, takto

rozhodol:

I. nariaďuje maloletému Y. F., W.. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorú bude vykonávať v Reedukačnom centre F.,

II. určuje matke prispievať na výživu maloletého Y. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľoleté nezaopatrované dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa zákona o životnom minime, ktoré výživné bude platiť vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra F., počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku opakovane do budúcnosti,

III. určuje otcovi prispievať na výživu maloletého Y. sumou 40 Eur mesačne, ktoré výživné bude platiť vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra F., počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku opakovane do budúcnosti,

IV. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov svojim podnetom zo dňa 01.10.2018 žiadal o nariadenie ústavnej starostlivosti a určenie výživného maloletému Y. F., W.. XX.XX.XXXX, t. č. umiestneného v Reedukačnom v centre F..

2. Okresný súd Prešov svoj podnet zdôvodnil tým, že uznesením tunajšieho súdu č. k. 27PPOm/1/2018-6 zo dňa 10.08.2018 bol maloletý neodkladným opatrením zverený do starostlivosti Reedukačného centra F.V..

3. Dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia bola skutočnosť, že maloletý prestal rešpektovať matku, verbálne na ňu útočil, ukradol peniaze v rodine, túlal sa po obci, odcudzil veci susedom, prespával vonku na lavičke a odmietal sa vrátiť domov. Matka sa obávala o život a zdravie svojho syna a nevedela si s ním poradiť.

4. Matka maloletého s nariadením ústavnej starostlivosti v súčasnosti súhlasila. Otec sa k návrhu nevyjadril.

5. Uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 27P/249/2018-7 zo dňa 19.02.2019 bolo začaté konanie z úradnej moci o nariadenie ústavnej starostlivosti maloletému Y. a o určenie výživného zo strany rodičov.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením s obsahom spisu tunajšieho súdu č. k. 27PPOm/1/2018, oboznámením so správou o rodinných a výchovných pomeroch, správou o pomeroch v rodine mal. Y., správou reedukačného centra, ako aj ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

7. Maloletý Y. pochádza z partnerského vzťahu U. R. a Y. F.. Z tohto vzťahu pochádza aj maloletá M. F., nar. 01.09.2005. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 27P/226/2010 zo dňa 05.10.2010 bol maloletý Y. zverený do osobnej starostlivosti matky a otcovi bolo určené výživné vo výške XX Eur mesačne. Maloletá M. bola zverená otcovi, pričom matke bolo určené výživné vo výške 30 Eur mesačne.

8. Matka je nezamestnaná. Je evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov. Príjmom rodiny je dávka v hmotnej núdzi a prídavok na dieťa. Matka dlhodobo žije spoločne so svojim druhom C. F., W.. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXX a s ich spoločným synom L. F., W.. XX.XX.XXXX v jednoizbovom murovanom dome. V domácnosti je základný nábytok. Hygiena domácnosti je na priemernej úrovni. Druh matky vykonáva aktívne práce. Otec momentálne pracuje v Českej republike. O maloletého Mareka nejaví žiaden záujem.

9. Uznesením tunajšieho č. k. 30P/252/2017-7 zo dňa 12.10.2017 bol maloletý Y. pre problémové správanie neodkladným opatrením zverený do Detského domova DRaK v Prešove, a to na dobu 6 mesiacov. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.11.2017 a vykonateľnosť dňa 12.10.2017. Po skončení trvania neodkladného opatrenia sa maloletý Y. vrátil do domáceho prostredia. Následne bolo zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov uložené matke a maloletému Y. výchovné opatrenie, a to povinnosť zúčastniť sa na sociálnom programe. Toto výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel a správanie maloletého Y. sa rapídne zhoršilo. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov vykonal výchovný pohovor zameraný na elimináciu nevhodného správania. Náprava jeho správania nenastala a maloletý opäť prespal noc vonku na lavičke pri miestnom obchode a sám uviedol, že odmieta rešpektovať matku, nechce bývať doma a žiada byť umiestnený do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu.

10. Podľa vyjadrenia reedukačného centra sa Y. Y. ťažšie prispôsoboval kolektívu. Boli zistené nedostatky v sociálnej prispôsobivosti, osobných vlastnostiach a charakterovom vývine. V správaní sa prejavuje suverénne, sebavedomo, niekedy až veľmi prehnane, čo sa odráža aj v jeho komunikácii nielen s rovesníkmi, ale aj s dospelými. Maloletý Y. sa správa drzo, arogantne a odvážne aj k dospelým. Nemá problém fyzicky zaútočiť. Voči rovesníkom je provokačný, drzý a je iniciátorom hádok a nezhôd v skupine. V činnostiach je povrchný, málo trpezlivý a cieľavedomý. V školskom roku 2018/2019 je žiakom 5. ročníka v špeciálnej základnej škole, pričom rok jeho školskej dochádzky je šiesty. Na vyučovacích hodinách je nevyhnutná pomoc vyučujúcich pri každej jednej činnosti. Postupne sa u neho formoval pozitívny vzťah ku školskej práci. Rád manuálne pracuje, obľubuje práce na školskom pozemku a je dostatočne manuálne zručný. V správaní sa od začiatku objavovali a neustále pretrvávajú negatívne prvky správania sa, ako napr. arogancia, drzosť, neprimerané sebavedomie, povýšenecké správanie, vulgárnosť, ohováranie a občasnú bitku. V kolektíve triedy je málo obľúbený, často sa dostáva do konfliktných situácií so svojimi spolužiakmi a tieto sa snaží okamžite riešiť nadávkami a bitkou. Často porušuje školský poriadok.

11. Kontakt maloletého s rodinou je veľmi slabý. Maloletý Y. pravidelne absolvuje psychoterapie u psychológa. Absolvoval aj vyšetrenie u pedopsychiatra a užíva lieky. Zmeny v správaní nie sú dostatočne fixované a zvnútornené. Reedukačné centrum Bačkov odporúča aj naďalej pokračovať v prevýchovnom procese.

12. Opatrovník vo svojej správe uviedol, že zákonná zástupkyňa maloletého počas sociálneho pohovoru žiadala, aby maloletému bolo uložené pobytové výchovné opatrenie na dobu 6 mesiacov s odôvodnením, že sa o syna riadne postará. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov zistil, že v rodine nedošlo k zmene bytových, rodinných a sociálnych pomerov. Matka aj naďalej žije v dome, ktorý má spoločný dvor s rodičmi jej súčasného partner, s ktorými mala v minulosti závažné vzťahové konflikty, ktoré bolo nutné riešiť umiestnením maloletého. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov navrhol súdu, aby bola nad maloletých Y. nariadená ústavná starostlivosť, ktorú bude vykonávať v Reedukačnom centre Bačkov, Školská 158.

13. Podľa § 54 ods. 2 zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

14. Podľa § 54 ods. 5 zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

15. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

18. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Vzhľadom na vykonané dokazovanie možno konštatovať, že úroveň rodičovských zručností spojených s výchovou detí neposkytuje záruku riadneho fyzického, psychického a sociálneho vývinu maloletého. Vzhľadom na krátke obdobie prevýchovného procesu maloletého, jeho dešpekt voči matke a skutočnosť, že maloletý má plniť povinnú školskú dochádzku, ako aj vzhľadom na to, že otec o dieťa nejaví žiadny záujem, vzniká v prirodzenom prostredí riziko spojené s ohrozovaním jeho výchovy. Vzhľadom na negatívne správanie maloletého v čase pobytu u matky, ako aj vzhľadom na konfliktné prostredie, v ktorom matka býva a nedostatok autority z jej strany vo vzťahu k maloletému, je potrebné dlhodobjšie vyňatie maloletého z tohto negatívneho prostredia, s tým, že je potrebné, prostredníctvom odborníkov, pomôcť mu osvojiť si základné pravidlá správania, ktoré je prijateľné v spoločnosti, ako aj osvojiť si základné hygienické, stravovacie a spoločenské návyky. Opatrovník, ako aj súd majú za to, že je potrebné pokračovať v prevýchovnom procese, ktorý už začal a ktorý sa bude uskutočňovať v ústavnej starostlivosti. Po uplynutí určitého času môže dôjsť k prehodnoteniu daného stavu a k zrušeniu ústavnej starostlivosti, avšak za súčasnej situácie je nariadenie ústavnej starostlivosti pre maloletého nevyhnutné.

20. Zariadenie, do ktorého bude maloletý umiestnený, sa maloletému v rámci prevýchovného procesu venuje vo všetkých oblastiach, pričom je predpoklad, že je možné ešte pozdvihnúť maloletého na vyššiu komunikačnú a vedomostnú úroveň.

21. Súd taktiež určil výživné zo strany rodičov. Matka je nezamestnaná a žije na hranici chudoby. Jej príjem pozostáva z dávok v hmotnej núdzi a z rodinných prídavkov. Jej potenciál zamestnať sa je veľmi nízky, a to vzhľadom na jej pracovné zručnosti, vzdelanie a sociálne postavenie. Príjem otca sa nepodarilo zistiť, keďže sa zdržiava na neznámom mieste v Českej republike. Vzhľadom k tomu súd určil obom rodičom mesačné výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené

dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, nakoľko má za to, že výživné v určenej výške je primerané súčasným oprávneným potrebám maloletého a zároveň aj príjmovým pomerom rodičov maloletého.

22. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. Podľa § 57 Civilného mimosporového poriadku, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

24. Podľa § 58 Civilného mimosporového poriadku, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

25. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa vyššie citovaných ustanovení, a to tak, že súd nepriznal náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov konania

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu (Okresný súd Prešov) na Krajský súd v Prešove, písomne v troch jeho vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov. (§ 62 ods. 3 CMP)